

Disposicions generals – Decrets de l'Alcaldia

DECRET D'ALCALDIA S1/D/2020-909 de 22 d'octubre de 2020, pel qual es garanteix el dret de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb els quals s'identifiquen.

Decret.

En ús de les facultats atribuïdes a aquesta Alcaldia pels articles 13 i 26 de la Carta Municipal de Barcelona i l'article 22 del Reglament Orgànic Municipal,

Disposo,

Resoldre les al·legacions formulades durant el període d'informació pública del Decret d'Alcaldia pel qual es garanteix el dret de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb el qual s'identifiquen, aprovat inicialment per resolució de l'Alcaldessa de 27 de febrer de 2019, d'acord amb l'informe de la cap del Departament de Promoció de Drets de les Dones i LGTBI que consta a l'expedient i es dona per reproduït a efectes de motivació; incorporar les al·legacions estimades en el text que es sotmet a aprovació definitiva; aprovar definitivament el Decret d'Alcaldia pel qual es garanteix el dret de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb el qual s'identifiquen; publicar-lo al Butlletí Oficial de la Província de Barcelona, a la Gasetta Municipal i al web municipal.

Barcelona, 22 d'octubre de 2020. L'alcaldesa, Ada Colau Ballano.

DECRET D'ALCALDIA

PEL QUAL ES GARANTEIX EL DRET DE LES PERSONES TRANSSEXUALS I TRANSGÈNERES I LES PERSONES INTERSEXUALS A SER TRACTADES I ANOMENADES D'ACORD AMB EL NOM I EL GÈNERE AMB ELS QUALS S'IDENTIFIQUEN

Preàmbul

Aquest decret garanteix el dret i es regulen les condicions perquè les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals siguin tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb els quals s'identifiquen.

A aquests efectes, s'estableix que, si aquestes persones ho desitgen, puguin comunicar el seu nom sentit als òrgans i serveis municipals perquè l'utilitzin en les seves actuacions que no

formin o no hagin de formar part d'un procediment administratiu formalitzat o que no tinguin implicacions jurídiques de caràcter oficial. A més, es determina també que en les instàncies, sol·licituds o formularis que aquells òrgans i serveis municipals utilitzen per a la recollida de dades en els quals es demani la dada corresponent al gènere de les persones, s'hi afegixin, com a possibles opcions de resposta la de "no binari", a més de les d'"home" i "dona".

Aquest decret suposa un pas més en el compliment del Pla Municipal per a la Diversitat Sexual i de Gènere 2016-2020, principal instrument d'actuació transversal de l'Ajuntament per a promoure la perspectiva de la diversitat sexual i de gènere i per a l'eliminació de les desigualtats i violències que es deriven del sistema cisheteropatriarcal i de les discriminacions i desigualtats que genera.

També es compleix amb allò que es disposa a l'article 23.1 de la Llei 11/2014, del 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, que preveu expressament que en l'àmbit de les administracions públiques de Catalunya s'han d'establir les condicions perquè les persones transgènere i les persones intersexuals siguin tractades i anomenades d'acord amb el nom del gènere amb què s'identifiquen.

En definitiva, es tracta de contribuir en l'efectivitat del dret a la no-discriminació per raó d'orientació sexual i identitat de gènere, establert a l'art. 21 de la Carta de Ciutadania, Carta de Drets i Deures de Barcelona, aprovada pel Consell Municipal en sessió de 17 de desembre de 2010 i a l'article II de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, de l'any 2000, així com en previsions normatives recents contingudes en aquesta matèria en normes, recomanacions i declaracions de l'Estat, de la Generalitat, del Parlament Europeu i del Consell d'Europa, entre d'altres.

Aquest decret té naturalesa de disposició normativa, i es dicta en l'àmbit de les competències pròpies de l'Alcaldia, a l'empara dels articles 13.1 e) i 26 de la Carta Municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 22 de desembre. El seu àmbit d'aplicació no es limita a l'Ajuntament en sentit estricte, sinó que s'estén a tots els organismes autònoms i entitats públiques empresarials municipals així com qualsevol organisme públic i entitat de dret públic, a les entitats de dret privat vinculades o dependents, i, també, a les empreses prestadores o concessionàries de serveis públics municipals, en les seves relacions amb la ciutadania en el marc de la prestació d'aquests serveis, tot i que en aquests dos últims casos es preveu una entrada en vigor diferida en el temps per permetre'ls adaptar-se a les obligacions que se'ls imposa.

Tal com ordena l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, el decret compleix adequadament amb els principis de bona regulació: Està justificat per raons d'interès general, la seva finalitat està clarament identificada i és l'instrument més adequat, tant des del punt de vista jurídic com des del punt de vista organitzatiu, per a garantir la consecució dels seus objectius. Conté només la regulació imprescindible per a atendre la necessitat que vol cobrir la norma, sense afectar negativament o en sentit restrictiu cap dret ni situació d'altres persones o entitats puguin veure's afectats. És plenament coherent amb la resta de l'ordenament jurídic d'aplicació, tal com es desprèn de l'informe jurídic que consta a l'expedient. Es defineixen en el mateix preàmbul tant el seus objectius com la seva justificació, i no imposa a les persones

destinatàries càrregues administratives innecessàries o accessòries. Per a la seva elaboració s'ha comptat amb la participació de les entitats representatives de les persones i entitats potencialment afectades per la norma, les quals han tingut oportunitat d'aportar les seves consideracions i propostes de millora.

Article 1. Objecte i finalitat

Aquest decret té per objecte garantir i regular el dret de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb els quals s'identifiquen en les seves relacions amb els òrgans i serveis públics municipals, en les condicions que s'estableixen.

Article 2. Àmbit d'aplicació subjectiu

Aquest decret s'aplica a:

- a) Òrgans municipals, organismes autònoms i entitats públiques empresarials municipals, així com qualsevol organisme públic i entitat de dret públic vinculat o dependent de l'Ajuntament de Barcelona.
- b) A les entitats de dret privat vinculades o dependents de l'Ajuntament de Barcelona o dels seus organismes públics.
- c) A les empreses prestadores o concessionàries de serveis públics municipals, en el marc de la prestació d'aquests serveis.

D'ara endavant, aquests òrgans i entitats als quals els és d'aplicació aquest decret se'ls anomenarà "òrgans i serveis municipals".

Article 3. Dret de les persones transsexuals i transgènere i de les persones intersexuals a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb els quals s'identifiquen

1. Totes les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals tenen dret a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb els quals s'identifiquen en les seves relacions amb els òrgans i serveis municipals, en les condicions que s'estableixen en aquest decret.
2. Per poder fer efectiu el dret establert a l'apartat anterior, els òrgans i serveis municipals han d'adoptar les mesures oportunes per tal que aquelles persones els puguin comunicar les dades corresponents al nom i quan s'escaigui, al gènere amb els quals s'identifiquen.
3. L'exercici del dret de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals a ser tractades i anomenades d'acord amb el nom i el gènere amb els quals s'identifiquen només requereix la comunicació de les dades corresponents per part de les persones concernides.

No es pot demanar a aquestes persones la presentació de cap mena de documentació addicional, ni mèdica ni psicològica ni de cap altre tipus que acrediti la seva condició de gènere.

Article 4. Comunicació de les dades relatives al nom sentit i al gènere amb el qual s'identifiquen les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals

1. La comunicació de les dades relatives al nom sentit i al gènere amb el qual s'identifiquen les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals es pot produir tant a l'inici de la relació entre aquestes persones i l'òrgan o servei municipal com amb posterioritat, una vegada ja establerta aquesta relació.
 - a) Si la comunicació es produeix a l'inici de la relació amb l'òrgan o servei municipal, es realitza a través de la presentació de la instància, sol·licitud o formulari de recollida de dades inicial per part de la persona interessada.
 - b) Si la comunicació es produeix una vegada ja establerta la relació amb l'òrgan o servei municipal, es realitza mitjançant la presentació d'una sol·licitud específica a l'òrgan o servei corresponent per part de la persona interessada.
2. Els òrgans i serveis municipals han de donar les màximes facilitats perquè les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals puguin comunicar llurs nom i gènere amb els quals s'identifiquen per a l'exercici del dret recollit a l'article 3 d'aquest decret.

Article 5. Comunicació de les dades relatives al nom i al gènere amb els quals s'identifiquen les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals menors d'edat

La comunicació de les dades relatives al nom i, si escau, al gènere amb els quals s'identifiquen de persones transsexuals i transgènere i persones intersexuals de menors d'edat requereixen la signatura del seu o de la seva representant legal.

Si la persona menor d'edat té més de dotze anys, cal també la signatura d'aquesta.

Article 6. Tractament de les dades personals relatives al nom i al gènere amb els quals s'identifiquen les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals

1. La comunicació per part de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals als òrgans i serveis municipals de les dades relatives al nom i al gènere amb els quals s'identifiquen suposa la manifestació de la voluntat d'aquelles persones de ser tractades i anomenades d'acord amb les dades comunicades, en les condicions establertes en el present decret.
2. En realitzar la comunicació de les dades relatives al nom i, si escau, al gènere amb els quals s'identifiquen, les persones transsexuals i transgènere i persones intersexuals, i, en el cas que siguin menors d'edat, els seus o les seves representants legals, han d'atorgar el seu consentiment exprés i per escrit per al tractament de les seves dades personals d'acord amb la finalitat establerta en el present decret.

Article 7. Adaptació de les instàncies, sol·licituds i formularis per part dels òrgans i serveis municipals

1. Els òrgans i serveis municipals han d'adoptar les mesures necessàries perquè, en tota recollida de dades personals que realitzen, ja sigui en paper o per mitjans electrònics, les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals puguin indicar el seu nom sentit, i, quan s'escaigui, la dada relativa al gènere amb el qual s'identifiquen.
2. Als efectes indicats a l'apartat anterior, les instàncies, sol·licituds i formularis utilitzats per a la recollida de dades:
 - a) Han d'incorporar un nou camp, anomenat "nom sentit", destinat a que la persona sol·licitant inclogui, si així ho desitja, el nom corresponent al gènere amb el qual s'identifica. Aquest camp ha d'estar situat a continuació del camp destinat a indicar el nom que consta en la documentació oficial de la persona sol·licitant, i ha de contenir una breu explicació del seu significat.
 - b) En el cas que incloguin un camp sobre la dada relativa al gènere de la persona, cal que incorporin, juntament amb les opcions de resposta "home" i "dona", i "no binari".
 - c) Han d'incorporar la informació relativa al fet que les dades personals comunicades seran objecte de tractament per poder donar compliment a la sol·licitud formalitzada, una casella perquè la persona signant de la sol·licitud atorgui el consentiment exprés a aquest tractament, i la resta de requisits establerts a la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.
3. Els models de sol·licituds, instàncies i formularis que, per qualsevol canal o mitjà, es posin a disposició de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals perquè puguin comunicar el seu nom i, quan s'escaigui, el gènere amb els quals s'identifiquen una vegada ja s'hagi iniciat la seva relació amb els òrgans i serveis municipals, han de reunir els mateixos requisits establerts a l'apartat anterior.

Article 8. Condicions d'utilització per part dels òrgans i serveis municipals de les dades relatives al nom i al gènere amb els quals s'identifiquen les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals

1. Els òrgans i serveis municipals, en les seves actuacions que no formin o no hagin de formar part d'un procediment administratiu formalitzat o que no tinguin implicacions jurídiques de caràcter oficial, han d'utilitzar les dades relatives al nom i al gènere amb els quals se senten identificades que els hagin comunicat les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals quan es relacionin amb elles.
2. En el cas que la comunicació de les dades sobre el nom i, si escau, el gènere s'hagi produït a través de la sol·licitud específica de les previstes a l'apartat 1, lletra b) de l'article 4, aquelles dades s'han de començar a utilitzar en un termini màxim de 10 dies hàbils comptats des de la data de la presentació de l'esmentada sol·licitud.
3. Als carnets, targetes o documents identificatius que s'expedeixin per a accedir a prestacions o serveis municipals hi han de constar almenys les dades corresponents al

nom i, si escau, al gènere amb els quals s'identifica la persona titular. Si és el cas, s'ha d'expedir un nou document identificatiu i s'ha d'anul·lar l'anterior.

4. En les actuacions que formin o hagin de formar part d'un procediment administratiu formalitzat o que tinguin implicacions jurídiques de caràcter oficial, s'han d'utilitzar les dades corresponents al nom i al gènere que consti en la documentació oficial de les persones.

Article 9. Condicions d'utilització per part de les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals de les dades relatives al nom i al gènere amb els quals s'identifiquen

Les persones transsexuals i transgènere i les persones intersexuals que hagin comunicat les dades relatives al nom i al gènere amb els quals se senten identificades tenen dret a dirigir-se a i relacionar-se amb els òrgans i serveis municipals utilitzant aquelles dades, sempre que es tracti d'una actuació que no formi o no hagi de formar part d'un procediment administratiu formalitzat o que no tingui implicacions jurídiques de caràcter oficial.

En la resta d'actuacions han d'utilitzar el nom que consti en la seva documentació oficial.

Article 10. Confidencialitat de les dades relatives a la identitat de gènere

Totes les persones que hagin participat en algun moment del procediment en el qual les persones transsexuals, transgènere o intersexuals han comunicat a òrgans o serveis municipals les dades corresponents al nom i, si escau, al gènere amb els quals s'identifiquen, o en el tractament d'aquestes dades, tenen l'obligació de mantenir el secret i la confidencialitat i reserva d'aquestes dades, i no poden divulgar la informació ni sobre el seu contingut ni sobre les actuacions realitzades.

Aquesta obligació es manté inclús una vegada finalitzada la relació d'aquelles persones amb l'òrgan o servei municipal al qual se li hagin comunicat les dades esmentades.

Article 11. Compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal

Els òrgans i serveis municipals han de garantir, sota la seva responsabilitat, que l'exercici dels drets establerts en aquest decret es duu a terme amb estricte compliment del previst a la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Disposició addicional única. Adaptació de les instàncies, models de sol·licituds i formularis.

1. A l'àmbit municipal, l'obligació d'adaptació de les instàncies, sol·licituds i formularis establerta a l'article 7 serà efectiva en els terminis següents:
 - a) La instància genèrica de l'Ajuntament s'ha d'adaptar en un termini de tres mesos comptats des de la l'entrada en vigor d'aquest decret.
 - b) Les altres instàncies, models de sol·licituds i formularis que en el moment de l'entrada en vigor d'aquest decret ja estiguessin essent utilitzades pels diferents òrgans i

organismes públics municipals als quals es refereixen les lletres a) i b) de l'article 2, s'han d'adaptar en el termini més breu possible, en funció de les disponibilitats tecnològiques i econòmiques, prioritzant els utilitzats en els serveis i equipaments municipals de proximitat.

2. Les noves instàncies, models de sol·licituds i formularis que siguin utilitzats a partir de l'entrada en vigor d'aquest decret, han de complir amb els requisits establerts a l'article 7 des del moment que es posin a disposició de la ciutadania.
3. En el cas de les empreses definides a la lletra c) de l'article 2 que prestin serveis municipals en virtut d'un contracte administratiu l'expedient de contractació del qual s'hagi iniciat amb anterioritat a la data de l'entrada en vigor d'aquest decret, les previsions que s'hi contenen no seran d'aplicació obligatòria fins a que no es procedeixi a la modificació del contracte corresponent, previ el compliment dels tràmits oportuns.

Quan l'expedient de contractació s'hagi iniciat amb posterioritat a la data de l'entrada en vigor del present decret, les esmentades empreses han de complir amb les obligacions previstes en aquest decret des de l'inici de l'execució del contracte.

Disposició final única. Entrada en vigor

Aquest decret entra en vigor als tres mesos comptats des de la data de la seva publicació en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona.